T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 941
KARAR NO : 2015 / 961
KARAR TR : 28.12.2015

ÖZET: Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir İlköğretim Okulunda Okul Müdürü olarakgörev yaptığı döneme ilişkin olarak yapılan soruşturma neticesinde devleti zarara uğrattığı gerekçesiyle toplam 2.785.68 TL'ninödenmesi gerektiği, aksi halde hükmen tahsil yapılacağına ilişkin işlem üzerine, anılan tutarı ödeyen davacının, isnat edilen fiil nedeniyle yapılan yargılamadan beraat ettiği gerekçesiyle, ödemiş olduğu tutarın ödeme tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte tazmini istemiyle yapmış olduğu başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali ve yapmış olduğu ödemenin ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle açılan davanın; yapılan ödemenin re'sen değil rızaen olması karşısında, 657 ve 5018 sayılı Kanunlar ve ilgili Yönetmelik hükümleri gözetilerek ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : B.Y.
Vekilleri : Av. A.S. E.& Av. D.B.
Davalı : Balıkesir Valiliği
Vekilleri : Av. Ö.Ö. & Av. V. K. (Adli Yargıda)
Dahili Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı (Adli Yargıda)
Vekili : Av. V.K.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde; "Bandırma Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün 12/09/2007 tarih ve 8951 sayılı yazısı ile Balıkesir İl Milli Eğitim Müdürlüğü İlköğretim Müfettişliğinin 17/08/2007 tarih ve 410/29 sayılı Raporlarına dayanılarak ilgili raporun düzenlendiği tarihte Bandırma İlköğretim Okulunda Okul Müdürü olarak görev yapan vekiledenin görevlerinin gereklerini yerine getirmeyerek devletin zarara uğramasına yol açtığı ileri sürülmüş ve bu sebeple kendisinden zarar olarak saptanan 2.519,24.-YTL. nin yasal faizi ile birlikte ödenmesi talep olunmuştur. Bu talep çerçevesinde vekileden tarafından davalı idareye verilen 21/09/2007 tarihli cevap ile hakkındaki suçlamaların kabul edilmediği ve geri alım davası açma hakkının saklı tutulduğu özellikle ifade edilerek belirtilen bedelin ödeneceği bildirilmiştir. Bunun üzerine Bandırma Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün 27/09/2007 tarih ve 9566 sayılı yazısı ile 2.519,24.- TL Anapara ve 266, 44.- TL yasal faizi olmak üzere toplam 2.785,68.- YTL. nin ödenmesi bildirilmiştir. Bu yazı vekiledene tebliğ edildikten sonra; vekiledenin 04/10/2007 tarihli yazısıyla ilgili bedelin yasal haklar saklı kalmak kaydıyla 30 gün içinde ödeneceğini davalı idareye bildirilmiş ve ödenmesi istenen 2.519,24.- YTL. ana para ile işlemiş faizi olan 287,20 YTL olmak üzere toplamı olan 2.806,44.- TL. 23/10/2007 tarihinde Bandırma Mal Müdürlüğüne 23/10/2007 Tarih ve 2007002 19 38 sayılı makbuz ile ödenmiştir.

Ne var ki tüm bu sürecin sonunda Balıkesir İl Milli Eğitim Müdürlüğü İlköğretim Müfettişliğinin 17/08/2007 tarih ve 410/29 sayılı Raporlarına dayanılarak vekileden hakkında açılan Kamu Davasının yapılan yargılaması sonucunda Bandırma 1. Asliye Ceza Mahkemesinin Kesinleşen 21/09/2010 tarih ve Esas:2008/292 - Karar:2010/736 sayılı kararıyla vekileden hakkında atılı suçun yasal unsurlarının oluşmaması nedeniyle Beraat kararı verilmiş ve söz konusu karar 28/09/2010 tarihi itibariyle temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir. İşbu kesinleşmiş Beraat kararından da açıkça anlaşılacağı üzere Balıkesir İl Milli Eğitim Müdürlüğü İlköğretim Müfettişliğinin 17/08/2007 tarih ve 410/29 sayılı Raporunda vekileden hakkında ileri sürülen iddiaların doğru olmadığı da çok net bir şekilde ortaya çıkmıştır. Zira ilgili kararın metni içinde "...sanığın bu eylemlerinden dolayı kendisine ve bir üçüncü kişiye menfaat temin etmediği, dolayısıyla sanığın eylemi nedeniyle kamunun herhangi bir zararının olmadığı anlaşılmakla...." denmek suretiyle de bu duruma açıkça işaret edilmiştir. Dolayısıyla vekileden tarafından ödenen söz konusu bedellerin haksız yere ödendiği açıkça ortaya çıkmıştır.

Durum bu olmasına ve vekiledenden tahsil olunan söz konusu bedellerin haksız olduğunun anlaşılmasına rağmen vekileden tarafından 19/04/2011 tarihli dilekçeyle Valilik Makamına başvurularak söz konusu haksız bedellerin ödenme tarihi olan 23/10/2007 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle iade edilmesi talepleriyle yapılan başvuruya İlişkin olarak davalı idare tarafından 21/04/2011 tarih ve B.08.4.MEM.4.10.00.19-840.00/ sayılı yazıyla başvurunun kendilerince incelendiği ve gereğinin yapılmak üzere Bandırma İlçe Emniyet Müdürlüğüne gönderildiğinin bildirilmesiyle yetinilmiş ve o günden bu güne kadar da aradan geçen uzun süreye rağmen vekileden tarafından yapılan başvuruya sessiz kalınmıştır. Bilindiği üzere; "İdari Makamların Sükutu" başlıklı İ.Y.U.Y. madde 10/1 hükmünde: "İlgililer, haklarında idari davaya konu olabilecek bir işlem veya eylemin yapılması için idari makamlara başvurabilirler." denmiş olup aynı maddenin devam eden 2. fıkrasında ise: " Değişik: 4001 -10,6,1994) Altmış gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. İlgililer altmış günün bittiği tarihten itibaren dava açma süresi içinde, konusuna göre Danıştay'a, İdare ve Vergi Mahkemelerine dava açabilirler. Altmış günlük süre içinde idarece verilen cevap kesin değilse ilgili bu cevabı,

isteminin reddi sayarak dava açabileceği gibi, kesin cevabı da bekleyebilir. Bu takdirde dava açma süresi işlemez, ancak, bekleme süresi başvuru tarihinden itibaren altı ayı geçemez. Dava açılmaması veya davanın süreden reddi hallerinde, altmış günlük sürenin bitmesinden sonra yetkili İdarî makamlarca cevap verilirse, cevabın tebliğinden itibaren altmış gün içinde dava açabilirler." hükmüne yer verilmiştir. Bu madde hükümlerinden de açıkça anlaşılacağı üzere; ilgililer tarafından idareye yapılan başvuruların 60 gün boyunca cevapsız bırakılması durumunda bunun ret işlemi gibi kabul olunacağı ve sonrasında buna karşı da dava açılabileceği açık bir şekil de düzenlenmiştir. Şu durumda olayımıza yaklaşıldığında vekiledenin ilgili idareye kendisinden haksız tahsil olunan bedellerin iade edilmesi çerçevesinde yapmış olduğu 19/04/2011 tarihli talebinin üzerinden 60 günden çok daha fazla zaman geçmiş olduğu ve bunun ilgili idareye vekileden tarafından yapılan başvurunun zımnen reddi olarak kabul edilmesi gerektiği çok açıktır.Bu çerçevede davalı idarenin vekileden tarafından yapılan başvurunun reddine yönelik söz konusu kararının yukarıda da açıklamaya çalıştığımız beraat kararı çerçevesinde iptali ile davalı idare tarafından vekiledenden haksız yere tahsil olunan söz konusu bedellerin vekiledene iadesinin gerekmektedir.

Yukarıda açıklamaya çalıştığımız nedenler söz konusu ret işleminin iptali ile vekiledenden haksız olarak istendiği ortaya çıkan ve vekileden tarafından geri alım davası açma hakkımı saklı tutularak 23/10/2007 tarihinde ödenen 2.806,44.- TL. nin 23/ 10/2007 tarihinden ödeme tarihine kadar işleyecek yasal faizi ile vekiledene ödenmesi taleplerimle Sayın Başkanlığınıza işbu dava dilekçesi ile başvurma zaruretimiz doğmuş bulunmaktadır." demek suretiyle davacının 19/04/2011 tarihli başvurusunun zımnen reddine ilişkin işleminin iptali ile haksız olarak tahsil olunduğu iddia edilen ve 23/10/2007 tarihinde ödenen 2.806.44.- TL nin ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile davacıya ödenmesine karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Balıkesir İdare Mahkemesi: 30.09.2011 gün ve E:2011/1428, K:2011/1255 sayılı kararı ile özetle; "Uyuşmazlıkta davacıdan 2.519,24 TL. kamu zararının, idarece tahsilinin Devlete ve Kişilere Memurlarca Verilen Zararların Nevi ve Miktarlarının Tespiti, Takibi, Amirlerinin Sorumlulukları, Yapılacak Diğer İşlemler Hakkında Yönetmelik uyarınca yapıldığı, anılan Yönetmelikte ise, kamu zararı nedeniyle ortaya çıkan alacağın ilgili personelin rızaen ödememesi durumunda 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na göre takip yapılacağı, İcra ve İflas Kanunu'na göre ilamlı icra yoluna başvurulabilmesi için de öncelikle açılacak bir alacak davası sonunda adli yargı yerince verilecek bir mahkeme ilamının bulunması gerektiği açık olduğundan, davacı tarafından rızaen ödenen tutarın iadesi istemine ilişkin uyuşmazlığın da aynı usule bağlı olarak genel hükümler çerçevesinde adli yargı merciinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varıldığından, işbu uyuşmazlığın çözümünde mahkememizin görevli bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine" demek suretiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiştir.

İşbu karara karşı yapılan itiraz üzerine Bursa Bölge İdare Mahkemesi 10.01.2012 gün ve E:2012/10, K:2012/41 sayılı kararı ile; hükmün onanmasına karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili aynı istemle bu kez adli yargı yerinde dava açmıştır.

Balıkesir 2. Asliye Hukuk Mahkemesi: 14.01.2013 gün ve E:2012/125, K:2013/1 sayılı kararı ile özetle; "Dava, Bandırma İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün görevinin gereklerini yerine getirmeyerek devleti zarara uğrattığı iddiasıyla davacıdan tahsil olunan meblağın iadesi talebine ilişkin olup, yetkili mahkemenin tahsilat işlemini yaptığı iddia edilen Bandırma İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün bulunduğu yer olan Bandırma Mahkemeleri olduğu kanaatine varıldığından davanın yetki yönünden reddine, dosyanın karar kesinleştiğinde ve talep edilmesi halinde yetkili Bandırma Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmesine" şeklinde karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili tarafından 10.03.2015 havale tarihli dilekçe ile dosyanın yetkili Bandırma Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmesi talep edilmiş ve söz konusu dava dosyası Bandırma 2.Asliye Hukuk Mahkemesinin 2015/134 Esas sırasına kaydedilmiştir.

Bandırma 2. Asliye Hukuk Mahkemesi: 28.05.2015 gün ve E:2015/134, K:2015/253 sayılı kararı ile özetle; "Uyuşmazlığımızda davacının kamuyu zarara uğrattığından bahisle hakkında idari soruşturma başlatıldığı soruşturma sonucunda yapılan idari işleme göre dava konusu bedelin ödetildiği, davacının ceza yargılaması sonucunda beraat etmesi sonucunda ödediği bedelin idareden geri iadesine yönelik başvurduğu ancak idare tarafından olumlu ve olumsuz herhangi bir cevap verilmediği, idari yargılama usulü kanunun 10. md. göre de davacının başvurusunun zımnen reddedildiği, bu red kararının iptali ve zararının giderilmesi için tam yargı davasını idari yargı mercilerinde ileri sürmesi gerektiği, idari yargı mercilerince verilecek alacağın tahsiline yönelik kararlarında İİK'nun 32 ve devamı maddelerine göre, ilamlı icraya konu edilebileceği anlaşılmıştır. Dava şartları kamu düzeninden olup yargılamanın her aşamasında mahkemece resen dikkate alınması gerekmektedir. 6100 Sayılı HMK nın 114/1-b maddesinde yargı yolunun caiz olmasının dava şartlan arasında sayıldığı, davanın idari yargı mercilerinde açılması gerektiğinden dava dilekçesinin yargı yolunun caiz olmaması sebebiyle reddine karar verilmesi gerekmiştir." şeklindeki gerekçesiyle davanın görev yönden reddine karar vermiş, tarafların kararı temyiz etmemesi üzerine karar kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 28.12.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27.maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; idari ve adli yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, davacı vekilinin istemi üzerine, adli yargı dosyasının son görevsizlik kararını veren mahkemece, idari yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay

Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Balıkesir İli, Bandırma Fatih İlköğretim Okulu Müdürlüğü'nde görev yaptığı döneme ilişkin olarak yapılan soruşturma neticesinde devleti zarara uğrattığı gerekçesiyle toplam 2.785.68 TL'nin ödenmesi gerektiği, aksi halde hükmen tahsil yapılacağına ilişkin 27.09.2007 gün ve 8951 sayılı işlem üzerine, anılan tutarı ödeyen davacının, isnat edilen fiil nedeniyle yapılan yargılamadan beraat ettiği gerekçesiyle ödemiş olduğu tutarın ödeme tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte tazmini istemiyle yapmış olduğu başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali ve 2.785,68 TL'nin ödeme tarihi olan 23.10.2007 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; Olay tarihi itibariyle Bandırma İlköğretim Okulunda okul müdürü olarak görev yapan davacının, görev yaptığı döneme ilişkin olarak 2005-2006 yıllarında 9 adet KDV dahil 2.519,24 TL lik demirbaş eşyayı okulun demirbaş eşya defterine kaydettirmemek ve okulda 2005-2006 yıllarında satın alma ve muayene komisyonu kurulmuş olmasına rağmen bu komisyonu çalıştırmamak suretiyle kamunun zarara uğramasına neden olduğu iddiasıyla hakkında soruşturma başlatıldığı, davalı idarenin, meydana gelen kamusal zarardan dolayı faizi ile birlikte toplam 2.785,68 TL nin davacıdan ödenmesi gerektiği, aksi takdirde hükmen tahsil yapılacağına ilişkin 27.0.2007 gün, 8951 sayılı yazısı üzerine talep edilen bedelin davacı tarafından ödendiği, isnat edilen fiil nedeniyle yapılan yargılama neticesinde davacının beraat ettiği, bu aşamadan sonra davacı tarafından, beraat kararına istinaden ödemiş olduğu bedelin faizi ile birlikte iadesinin davalı idareden talep edildiği,bu talebe istinaden davalı idare tarafından 21/04/2011 tarih ve B.08.4.MEM.4.10.00.19-840.00/ sayılı yazıyla başvurunun kendilerince incelendiği ve gereğinin yapılmak üzere Bandırma İlçe Emniyet Müdürlüğüne gönderildiğinin belirtildiği, ancak sonrasında başvuru hakkında herhangi bir işlem yapılmadığı, davacı tarafından, zımni ret anlamına gelen bu işlemin iptali ile haksız olarak ödendiği belirtilen bedelin faizi ile birlikte iadesi istemiyle uyuşmazlığa konu davanın açıldığı anlaşılmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Kişisel sorumluluk ve zarar" başlıklı 12. maddesi; "(Değişik: 12/5/1982 - 2670/5 md.) Devlet memurları, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendilerine teslim edilen Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almak zorundadırlar.

Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır.

Zararların ödettirilmesinde bu konudaki genel hükümler uygulanır. Ancak fiilin meydana geldiği tarihte en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmeyen zararlar, kabul etmesi halinde disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulu kararına göre ilgili memurca ödenir." şeklinde bir düzenlemeyi öngörmektedir.

Bu konudaki diğer bir düzenleme,10.12.2003 gün 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunudur. 5018 sayılı Kanunun "Kamu zararı" başlıklı 71. maddesinde; " (Değişik birinci fıkra: 25/4/2007-5628/4 md.) Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.

Kamu zararının belirlenmesinde;

a) İş, mal veya hizmet karşılığı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,

b) Mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması,

c) Transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması,

d) İş, mal veya hizmetin rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla alınması veya yaptırılması,

e) İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,

f) (Mülga:22/12/2005-5436/10 md.)

g) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması esas alınır.

(Değişik üçüncü fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararı, zararın oluştuğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte ilgililerden tahsil edilir.

Alınmamış para, mal ve değerleri alınmış; sağlanmamış hizmetleri sağlanmış; yapılmamış inşaat, onarım ve üretimi yapılmış veya bitmiş gibi gösteren gerçek dışı belge düzenlemek suretiyle kamu kaynağında bir artışa engel veya bir eksilmeye neden olanlar ile bu gibi kanıtlayıcı belgeleri bilerek düzenlemiş, imzalamış veya onaylamış bulunanlar hakkında Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunların bu fiillere ilişkin hükümleri uygulanır. Ayrıca, bu fiilleri işleyenlere her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemelerin iki katı tutarına kadar para cezası verilir.

(Değişik son fıkra: 25/4/2007-5628/4 md.) Kamu zararının, bu zarara neden olan kamu görevlisinden veya diğer gerçek ve tüzel kişilerden tahsiline ilişkin usûl ve esaslar, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." hükmü yer almaktadır.

5018 sayılı Kanun'un 71 'inci maddesinin son fıkrasına dayanılarak Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilen ve Resmi Gazete'nin 19/10/2006 gün ve 26324 sayılı nüshasında yayımlanarak yürürlüğe konulan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 2/(1) maddesinde bu Yönetmeliğin, düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç olmak üzere, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde tespit edilen kamu zararlarından doğan alacakları kapsadığı, 2/(2) maddesinde 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında bulunan kamu idarelerinde görevli memurların, kullanımlarındaki taşınır ve taşınmazların korunması ve her an hizmete hazır halde bulundurulması için gerekli tedbirleri almamaları nedeniyle Devlete verdikleri zararlar ile kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak kişilere verdikleri zararlar hakkında, 657 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca 27/6/1983 tarihli

ve 83/6510 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Devlete ve Kişilere Memurlarca Verilen Zararların Nevi ve Miktarlarının Tespiti, Takibi, Amirlerinin Sorumlulukları, Yapılacak Diğer İşlemler Hakkında Yönetmelik hükümlerinin uygulanacağı kuralına yer verilmiştir.

13.8.1983 tarih ve 18134 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Devlete ve Kişilere Memurlarca

Verilen Zararların Nevi ve Miktarlarının Tespiti, Takibi, Amirlerinin Sorumlulukları, Yapılacak Diğer İşlemler Hakkında Yönetmeliğin Amaç başlıklı 1.maddesinde;

''Madde 1 – Bu yönetmelik memurların kasıt, kusur, ihmal ve tedbirsizlik sonucu idareye verdikleri zararlar ile kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak kişilerin uğradıkları zararların nevi ve miktarlarının tesbiti, takibi, amirlerin sorumlulukları, yapılacak işlemlerle ilgili usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.'' hükmü düzenlenmiş olup,

Zararların Ödettirilme Şekli başlıklı 8.maddesinde;

''Madde 8 – 7 nci maddede belirtilen usul ve esaslar uyarınca tesbit edilen zarar miktarının, en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmediği hallerde memurun kabul etmesi kaydıyla zarar disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulu kararına göre memurca ödenir. Ödemeyi kabul etmeyen memurların verdikleri zararlar hükmen tahsil edilir.

Yukarıdaki fikrada belirtilen miktarı aşan zararlar, işin icabına ve genel hükümlere göre sorumlularından sulh yolu ile veya hükmen tahsil edilir.

Birinci fikra kapsamına giren zararlar, ödemeyi kabul edenler hakkında disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulunca verilen kararların kesinleştiği tarihi izleyen aybaşından itibaren kararda belirtilen esaslara göre, memurların aylıklarından kesinti yapılmak suretiyle tahsil edilir. Zararın ödenmesinin sulh yolu ile sağlanması halinde de sulh işleminin kesinleştiği tarihi izleyen aybaşından itibaren anlaşma esaslarına göre memurların aylıklarından kesinti yapılır.

Memurların aylıklarından yapılacak kesinti miktarı, kendilerine ödenecek net aylıkların 1/3 ünden fazla ve 1/4 ünden az olamaz.'' hükmü yer almakta olup , olayda davacı tarafından ödem kabul edilmiş olup, sonrasında ödemenin haksız olduğu iddiasıyla bedelin faizi ile birlikte iadesi talep edilmiştir.

Zararların Takibi ve Yapılacak Diğer İşlemler başlıklı 10.maddede;

''Madde 10 – Zararı veren memurun amirleri, zararın vukubulduğu tarihi izleyen 3 gün içinde zararın konusu ile memurun sorumluluğunu belirten tüm bilgi ve belgeleri, o kurum ve kuruluşun en üst yöneticisine iletirler. En üst yöneticiler bilgi ve belgelerin kendilerine intikal ettiği tarihi izleyen 10 gün içinde bu yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen usul ve esaslar uyarınca zarar miktarını tesbit ettirirler.

Zarar miktarının bu yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fikrasında belirtilen miktarı geçmediği hallerde, zararlarla ilgili belgeler en üst yöneticiler tarafından karar verilmek üzere ilgili disiplin amirine, gerektiğinde yetkili disiplin kuruluna gönderilir. Ayrıca zarar veren memurdan ödemeyi kabul edip etmediği hususunda yazılı beyanda bulunması istenir. Bu işlemler en geç 10 gün içinde tamamlanır.

Yukarıdaki fikra kapsamına giren miktardaki zararları ödemeyi kabul eden memurlar hakkında düzenlenen dosya disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulunca dosyanın intikalini izleyen 10 gün içinde incelenip karara bağlanır. Kararda aylıklardan yapılacak kesinti miktarı ve taksit sayısı belli edilir.

İdareye verdikleri zararı ödemeyi kabul etmeyen memurlar hakkında genel hükümlere göre takibat yapılmak ve dava açılmak üzere zarara ait bütün bilgi ve belgeler kurum ve kuruluşun en üst yöneticilerince konuyla ilgili mercilere gönderilir.'' hükmü yer almaktadır.

Yönetmeliğin 10.maddesinin son fikrasında, zararı ödemeyi kabul etmeyen memurlar hakkında genel hükümlere göre takibat yapılacağı ve dava açılacağı belirtilmiş olmakla, burada genel hükümlere işaret edilerek adli yargı makamlarının görevli olduğu belirtilmiştir. Olayımızda, şayet davacı tarafından zararı ödemeyi kabul etmemesi üzerine takibat yoluyla ve dava yoluyla ödeme yapılmış ve sonrasında ödemenin haksız olduğu iddia edilmiş olsaydı, buna karşı yine aynı usulle yani genel hükümlere göre dava açılacak ve yapılan ödemenin iadesi genel hükümlere göre adli yargı makamlarından istenecekti.

Buradan hareketle somut olay irdelenecek olursa, davacı tespit edilen zarar miktarını takip ve dava yoluyla değil; rızaen ödemiş ve sonrasında bunun haksız bir ödeme olduğunu iddia ederek iadesini istemiş olup, davalı idare tarafından talebine cevap verilmeyerek talep zımnen reddedilmiş sayılmış ve bu zımni ret işleminin iptali ile ödediği bedelin iadesi için dava açılmıştır. Burada davacı tarafından davalı idarenin zımni ret işleminin iptali istenirken salt idari işlem değil, işlemin sebebi olan haksız olduğu iddia edilen ödemenin iadesi konusu irdelenmelidir. Aksi takdirde salt zımni ret işlemi irdelenecek olursa, bu idarenin tek taraflı bir işlemi olarak değerlendirilecek ve bu işlemin iptali istemi de, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında değerlendirilebilecektir. Oysa ki burada talep konusu özü itibariyle, yönetmeliğin 10.maddesinin 4 üncü fikrası hükmüne uygun şekilde yapılan bir ödemenin haksız olduğu iddiasına istinaden iadesi talebine ilişkindir. Yönetmelikte her ne kadar rızaen yapılan ödemenin iadesinin ne şekilde isteneceği açıkça ifade edilmemişse de, 10 uncu maddenin son fikra hükmü buraya kıyasen uygulanabilecektir. Zira, rızaen ödeme yapılmaması halinde idarece genel hükümlere göre takibat yapılıp dava açılabileceği belirtilmiş ve bu ödemeye karşı da istirdat talebinde bulunulması halinde aynı kanun yoluna başvurulabileceği kabul edilmişken, rızaen yapılan ödemenin iadesinin istenilmesi halinde müracaat edilecek olan takibat veya dava yolunda da aynı usulün kullanılabileceğinin kabulünde bir beis görülmemektedir.

Dolayısıyla, davacı tarafından haksız olarak yapıldığı iddia edilen ödemenin iadesi istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin davalı idare işleminin iptali ve ödemenin iadesi istemiyle açılan davanın da genel hükümlere göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli olmakla, Bandırma 2.Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN görevli olduğuna, bu nedenle Bandırma 2. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 28.05.2015 gün ve E:2015/134, K:2015/253 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 28.12.2015 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN